

PESMI

France Vurnik

BOLJE, DA SE IZROČIŠ OGNJU

Sluh se prepušča tišjim tonom
in vsa čutila se pogrezajo v mrak:
kaj bodo zaslutila onkraj vidnega in otipljivega?
Neskončnost nebivanja,
nečutenja,
ničljubezen,
ničobstoj?

Malo, premalo za čutila.

Zdaj si še tu:
zeleno polje ti hladi pogled,
šum vetra in hrup, ki si ga ustvarjamo,
ti polni ušesa;
kakor zrelo drevo si,
ki čaka na svoj smisel.

Rane so se zacelile,
korenine na široko razrasle,
da lahko kljubuje vetru in zlobi.
Na vse je pripravljeno,
tudi na vihar, ki ga lahko izruje,
vendar si v svojem spoznanju
in čakajočem miru ne zadošča.
Proč hoče in z vejami više v nebo,
s koreninami globlje v zemljo,
ali meje so, dokončno določene
in nepresegljive;
v tem krogu nima več kaj pričakovati,
moralo se bo zadovoljiti
s pomladjo in jesenjo,
s poletjem in zimo,
z vetrom, soncem in dežjem
in svoja čutila prepustiti tem možnostim,

kaj drugega bi bilo nesmiselno —
iskati nekaj, česar ni
in hrepeneti po neobstojnem
in nedosegljivem.
Že se upira vetru,
ki mu to šepeče,
pa čeprav bo odpadla kakšna veja,
saj bilo bi bolje,
da se posuši in zgori
v izničujočem ognju
kot pa da se vda spoznanju
in zaduši v sebi
meglico hrepenenja
po neobstojnem
in nedosegljivem.

ZEJA

To je žeja, to je žeja,
nič je ne ugasi;
žeja po skrivnem, daljnem,
ki v vsakomur tli.

Samo v polsnu se spletajo oblike,
ki jih obtežene roke ne bodo nikoli ustvarile,
ali segale bodo po njih —
utrujene in malodušne,
segale bodo,
če hočejo ostati roke,
ki gnetejo prah v misel.

To je žeja, to je žeja,
nič je ne ugasi,
žeja po skrivnem, daljnem,
ki v vsakomur tli;

hočeš to spoznati,
ubežati sivini dni,
po svojem glasu se ravnati,
ujeti to, česar ni?

VALOVI, MOSTOVI, GROBOVI

Valovi, valovi, valovi
se zgublajo v praznem prostoru,
lahko bi bili mostovi
med teboj in menoj,
med nami.
Ali razstrelil jih je dinamit,
še preden so se razpeli njihovi loki
in že za temelje ni bilo trdne osnove,
dinamit nezaupanja, samoljubja, prevar.

Mostovi, mostovi, mostovi
bi kipeli čez globeli v nebo;
grobovi, grobovi, grobovi
so resničen odmev, ki nam bo
polnil ušesa
tja do konca dni,
tja do konca
vseh teh z negotovostjo naelektrenih dni,
kamor tu in tam kakšen sončni pramen posije,
da iz njega novo upanje vzklije,
da grozo in strah prikrije,
prikrije, ne zakrije.

BALADA O ZELENEM IN MODREM

Nepodkupljivo odteka kri
v nepovrat, v nepredirno temo
in človeka niti več ne boli,
ko z njo izginjajo moči
iz dneva v dan
za nič,
za nič.

To naše opevano vsakdanje življenje,
prepolno majhnosti, prevar in utvar,
ni niti srečno niti omembe vredno trpljenje,
je samo kot temni neskončnosti prepuščena stvar.

Ko se prebujajo oči za novi dan,
iščejo, tipljejo v svet neznan —
v jutrišnji svet
v grozo razpet,
z neozdravljivo rano obdan.

Pod tem navideznim urejanjem vsakdanjih majhnosti
s skalpeli misli, z injekcijami spoznanj,
se kopičijo potuhnjene sile izdanosti
vseh velikih dejanj, žrtvovanj —

tudi železobetonski jezovi
popuste pod težo voda —

tam nekje se kopičijo skrivne moči
iz zamolčanih bojazni,
človeku je mrz
in groze v očeh
ne izsrka modrina neba,
ne zeleno gozdov,
ne prozorna temina voda.

Nepodkupljivo odteka kri
v nepovrat, v nepredirno temo.